

gebeurt, dat op dat ogenblik een proteet met een vermolmd baard rechtstaat, dat een zielzorger, die in de zakken onder zijn ogen de kanker van andermans leed meedraagt, ook rechtstaat, dat padvindders rechtstaan, en vredesapostelen, en kommunisten, en mij met spandoeken en slogans en opgeheven V-vingers het huis uit willen jagen, maar ik heb de micro, en zolang ze mij niet overhoop schieten, verplettert mijn klank dat hele zielepoterig gekronkel: "Hoe durven jullie, gespuis! Dit is mijn cliënt: ecce homo. En hij schiet met het scherp van ontelbare wetsartikels de pijpen stuk, die jullie hebben opgehangen in het kraam van je verdoken begeerte." En ze kruipen weg, mijnheer Van den Water, als pissebedden voor de zon (*zakelijk*) Maak u geen zorgen, u hebt geërfd wat ZIJ met Vera hebben aangericht. (*Nog zakelijker, in papieren kijkend*) Die jonge wielrenner die ze ooit heeft gekend is dood. Dat is jammer, maar ook interessant. Doping, drugs, geen afstand. U hebt Vera zelf nooit aan verdovende middelen geholpen, nietwaar?

Jeronimus Neen.

Gloster Maar u bent wel bereid te getuigen, dat ze er — af en toe — gebruikte?

Jeronimus Af en toe, ja.

Gloster (*inspecteur*) Hoe wist u dat?

Jeronimus Heeft ze me ooit eens verklapt.

Gloster Lang geleden?

Jeronimus Een maand.

Gloster En waar haalde ze die vandaan?

Jeronimus Weet ik niet.

Gloster Van Juul?

Gloster Mogelijk.

Gloster Niet zeker?

Jeronimus Neen.

Gloster Wist iemand anders daarvan?

Jeronimus Mijn schoonmoeder.

Gloster Heeft die er ooit met u over gesproken?

Jeronimus Ja.

Gloster Wanneer?

Jeronimus Veertien dagen geleden.

Gloster Waar?

Jeronimus Op de trein.

Gloster Welke trein?

Jeronimus Naar Oostende. Mijn trein.

Gloster Waarom op de trein?

Jeronimus Ze wilde niet, dat iemand iets van onze ontmoetingen wist.

Gloster Waarom niet?

Jeronimus Weet ik niet.

Gloster U hebt er niet om gevraagd?

Jeronimus Neen.

Gloster Angst voor Juul?

Jeronimus Mogelijk.

Gloster Wat zei ze?

Jeronimus Dat ze vermoedde, dat Vera drugs gebruikte.

Gloster Vermoedde?

Jeronimus Ja.

Gloster Waarom?

Jeronimus Omdat ze weer net zo reageerde als vroeger.

Gloster Vroeger?

Jeronimus Toen we elkaar pas kenden.

Gloster En zelf hebt u niets gemerkt?

Jeronimus Neen.

Gloster Kéék u nog wel naar Vera?

Jeronimus Minder.

Gloster U was veel weg?

Jeronimus Ja.

Gloster Bij Birgit?

Jeronimus Ja.

Gloster Meer dan een vermoeden was het niet?

Jeronimus Neen.

Gloster Het interesseerde u niet?

Jeronimus (*Na een stilte*) Er bleef tussen ons niet veel meer over, inspecteur.

Gloster U had toen al besloten die steen aan Birgit te geven?

Jeronimus Ik weet het niet meer.

Gloster U hebt uw vrouw geslagen.

Jeronimus Het spijt me, ik...

Gloster Waarom was dat?

Jeronimus Omdat ze — vulgair — vulgair — lachte. (*stilte*)

Gloster Waarmee?

Jeronimus Met... mij.

Gloster Wat van U? Uw poëzie?

Jeronimus Mijn lichaam.

Gloster Hecht een man van de geest zoveel belang aan zijn lichaam?

Jeronimus Het kwelt me. Ik wil eruit weg.

Soms droom ik, dat ik op reis ben, met mijn lichaam in een reiskoffer, en dat ik douaneposten moet passeren, en angst heb dat iemand me zal vragen: hebt u niets aan te geven? En dat ik door de mand zal vallen, als ik moet zeggen: mijn lichaam. (*glimlacht vaag. Dan zeer traag*) Ik haat... ik haatte Vera om haar lichaam. (*lange stilte, dan trekt het licht weg van hen, naar enerzijds Birgit, die viool speelt, anderzijds naar Juul, die — half kinds? — voor zich uit murmelt, en verder naar Fie, die breilt. Een simultane gedachtenstroom*)

Fie Ik heb er geen goed oog in. In iedereen ziet hij dien inspecteur, en dan zegt hij van die dingen om koud van te worden. Ik vrees dat het hersenverkalking is. God weet hoe lang heeft hij dat al... En als die koppigaard nu toch eens een onderzoek wilde passeren, maar neen... 't Zal wel van den drank zijn, en soms kan hij zo rood worden, en dan heeft hij bijna genen asem meer... waar moet dat eindigen?

Juul Zijn ekik eigenlijk niet wat te braaf geweest voor u, Vera schat van mijn hart? Was dat niet verkeerd van nooit iets te weigeren? Neem nu dat spul... omdat gij dat absoluut eens wilde proberen, heb ik mijn ziel uit mijn lijf gezocht om iemand te vinden, die zoiets verkocht. Als uw moeder dat moest weten... En wat is daar nu aan? Ge wordt er zalig van, en ge vergeet uw miserie, want ik denk dat gij uwe pere nogal gezien hebt. Met die revolver — nog zoiets — gaat ge geen stomme dingen doen, he Verake?

Birgit (*houdt bruusk op met spelen, tussen haakjes op een muzikale frase mi mi fa sol, mi mi fa kruis sol kruis*) Jeronimus, liefste, als ze alles uitvinden over die smokkelketen, word je misschien opgesloten... Maar niemand ontfutselt ons het geheim van je nieuwste poëtische vondst... Ah Jeronimus, liefste, jij zal nooit weten wat je me hebt teruggeschonken, na al die vernederingen, die gruwelijke, onuitstaanbare verplettering van dat zwetend, vet dronken lijf op mij. Ik leef weer. Maar ik ben bang.

Fie Als ze maar geen stommiteiten uithaalt...

En dan die revolver... dat die stomme Juul heel zijn leven gedacht heeft, dat hij de slimste was, dat is het ergste. Ne revolver, ons Vera, het is niet te geloven. Wat moet ik nu doen?

Juul Manneke toch, hadde gij die nietsnut maar in de steek gelaten, als ik het u gevraagd heb, maar ja, gij dacht toen nog dat die voor u 's avonds aan 't werk was... Als ik er aan denk, krijg ik er nog altijd den bibber van... En dien inspecteur, dat staat me niet aan he, die doet zo precies alsof het allemaal mijn schuld is. Het zou me geen zier verwonderen dat die zijnen advokaat kent, allemaal handen op enen buik, die bourgeois. Maar voor die smokkelaffaire gaat hij in 'tjoke, en daar zullen ze de rest ook wel uitvinden. Ze denken, dat ik zot ben, maar... (*Dit laatste luider tot Fie, die er van opschrikt*) Is het niet? Kom, geef het maar toe.

Fie Wat toe?

Juul Denkt ge dat ik het niet zie in uw ogen?

Fie (*Legt breiwerk neer*) Wanneer gaat gij nu eens eindelijk naar nen dokter? Begrijpt gij dan niet dat dat niet meer normaal is, de manier waarop gij overal van alles ziet, dat er niet is, en dat ge met iedereen klapt, die er ook niet is?

Juul Ik klap alleen met ons Vera, en daar moet ik niet voor naar den dokter!

Fie Juul, het is begonnen als we gingen bewegen, of weet ge dat niet meer? (*Juul denkt diep na, en Fie neemt haar breiwerk weer op!*)

Juul En wat zit gij daar dan heel den tijd te

breien? Is dat normaal? Of is dat soms voor ons kleinkind?

Fie (*heeft*) Ik brei, om me bezig te houden! (*Zielige stilte. Dan klinkt, luguber, het geluid van een bel. Zowel Juul en Fie als Birgit schrikken van dit geluid. Ze bewegen niet*)

Juul Er werd gebeld.

Fie Om dees uur? (*Birgit staat recht, neemt een revolver. Juul staat recht. Birgit en Juul bewegen tegelijkertijd. Birgit 'doet open' voor Jeronimus. Juul doet open voor Gloster*)

Birgit O schat.

Jeronimus Wat is er? Kom nu.

Juul Mijnheer?

Gloster Excuseer, dat ik zo laat kom binnenvallen, wij werken achttien uur als we wakker zijn, en zes als we slapen.

Juul Dat is Fie, mijnheer.

Gloster Gloster. Ik ben de advokaat van uw schoonzoon.

Birgit (*Heeft de revolver verborgen*) Ik ben blij dat je er bent.

Jeronimus Is er iets gebeurd? (*Birgit omhelt hem*)

Birgit Ik ben bang, Jeronimus.

Jeronimus Bang, waarvoor?

Birgit Voor Vera. (*stilte*) Ik wou... dat ze dood was.

Jeronimus (*woedeuitbarsting*) Neen, zeg zoiets niet. Nooit meer.

Gloster Beroerd dat ik zo laat moet storen, maar ik zal kort zijn. (*Zijn houding en toon terroriseren Juul en Fie*) Ik weet niet of Jeronimus u over mij heeft gesproken. En hoe ik ben afgeschilderd. Hindert niet. Hij is mijn cliënt, en ik zeg altijd aan mijn cliënten: ik word betaald voor de indruk die ik maak. Onderbetaald. (*glimlacht. Haalt mapje boven*)

Birgit Wat moeten we doen?

Jeronimus Wandelen? He? Je weet toch dat we 's avonds altijd rustig worden als we wandelen?

Birgit Als we samen wandelen.

Jeronimus Samen wandelen, natuurlijk. (*een lichtjes strelen*)

Gloster Wel kijk, mijn cliënt, mijnheer Van den Water, heeft de indruk dat u dubbel spel met hem speelt, en ik kom gewoon verifiëren in hoeverre mijn dossier dat vermoeden moet verstevigen of niet...

Fie Wat bedoelt u met dubbel spel?

Gloster (*Die doorheeft dat Fie dé tegenpartij is*)

O, met dubbel spel mevrouw, bedoelen wij gewoonlijk dat mensen mensen beschuldigen om zelf vrij te komen. Dat is een gulden regel.

Fie Speelt Jeronimus dubbel spel?

Gloster Pardon?

Juul Als hij maar niet denkt dat...

Fie Zwijg Juul. (*Een onbehaaglijke stilte, waarin Gloster een opening zoekt*)

Jeronimus Heb je de steen verborgen, schat?

Birgit Op het kerkhof.

Jeronimus De enige ruimte in ons leven waar geen lichaam meer triomfeert. Jij hebt alles aan mij begrepen, liefste. (*Ze gaan weg*)

Gloster Luister, ik speel open kaart. Mijnheer Brengers, (*Juul schrikt*) U hebt de verdwijning van uw dochter aangegeven, ja?

Juul Ja, dat...

Gloster En niet alleen dat. U hebt ook meteen laten doorschemeren, dat uw schoonzoon Jeronimus Van den Water, verantwoordelijk is voor die verdwijning. Ja?

Juul Ik...

Fie Dat zou best kunnen. Mijn man heeft gedaan om goed te doen.

Gloster Ongetwijfeld. Dat is niet mijn zaak. Ik zeg altijd dit: de schuldige, of schuldigen, moet, moeten gestraft. Akkoord. Goed. Maar deze zaak, lieve mensen, is voor mij zonnklaar, en ik zou het jammer vinden hier verder...

persoonlijk leed te moeten berokkenen... Ik heb het dossier bestudeerd, en ik vraag u, mijnheer Brengers, gezien diverse artikels, voorzichtig te zijn met aanklachten. Ik ken uw verleden, ik weet wat u met... wat u voor uw dochter hebt gedaan, ik weet alles van de omstandigheden die uw schoonzoon schijnbaar de das konden